

SL(5)476 – Rheoliadau Cig (Ffioedd Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) (Diwygio) 2019

Cefndir a Diben

Mae Rheoliadau Cig (Ffioedd Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) (Diwygio) 2019 (“y rheoliadau”) yn diwygio Rheoliadau Cig (Ffioedd Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) 2009 (“Rheoliadau 2009”), i weithredu’n rhannol reoliadau’r UE ar reolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill a gyflawnir i sicrhau y cymhwysir y gyfraith o ran bwyd a bwyd anifeiliaid, rheolau ynghylch iechyd a lles anifeiliaid, iechyd planhigion a chynhyrchion diogelu planhigion. Caiff rheoliadau tebyg eu gwneud yn holl weinyddiaethau eraill y DU.

Mae'r Rheoliadau yn cadw'r gofyniad ar yr Asiantaeth Safonau Bwyd (“ASB”) i godi ffi ar weithredwyr safleoedd cig a gymeradwyr yng Nghymru er mwyn adennill canran o'r costau a ysgwyddwyd gan yr ASB wrth gyflawni rheolaethau swyddogol mewn safleoedd o'r fath i wirio a ydynt yn cydymffurfio â'r gofynion perthnasol ynghylch hylendid cig, lles anifeiliaid a chigydda. Nid yw'r Rheoliadau'n gwneud unrhyw newidiadau i'r taliadau eu hunain.

Gwneir y Rheoliadau hyn drwy arfer y pwerau a roddir gan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 a pharagraff 1A o Atodlen 2 iddi.

Gweithdrefn

Negyddol.

Materion technegol: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd tri phwynt i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) - ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Cynulliad.

1.1 Nodwn fodd y rheol 21 diwrnod wedi'i thorri (h.y. y rheol y dylai 21 diwrnod fynd heibio rhwng y dyddiad y gosodir is-ddeddfwriaeth gerbron y Cynulliad a'r dyddiad y daw'r is-ddeddfwriaeth i rym), a'r esboniad am hyn a ddarparwyd gan Rebecca Evans AC, y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd, [mewn llythyr at y Llywydd, dyddiedig 28 Tachwedd 2019](#).

Yn benodol, nodwn yr hyn a nodir yn y llythyr am y Rheoliadau hyn, sef eu bod “yn hanfodol i gynnal rheolaethau a gwaith gorfodi swyddogol” ac, os na fydd y Rheoliadau hyn yn dod i rym ar 14 Rhagfyr 2019, “ni fydd gan Gymru fframwaith cyfreithiol i orfodi rheolaethau swyddogol, a allai beryglu iechyd y cyhoedd (yn ogystal ag iechyd a lles anifeiliaid), tanseilio hyder busnesau a defnyddwyr a pheryglu mynediad i farchnad yr UE. Os na fydd yr offerynnau statudol yn dod i

rym ar 14 Rhagfyr, ni fydd gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ac awdurdodau gorfodi eraill yng Nghymru'r pwerau deddfwriaethol i orfodi cyfreithiau diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid."

1.2 Roedd gan Weinidogion Cymru ddewis pa weithdrefn i'w dilyn mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn o dan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972, a pharagraff 2 o Atodlen 2 iddi. Mae'n ymddangos bod y weithdrefn a ddewiswyd yn briodol.

1.3 Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio rheoliad 2 o Reoliadau 2009 fel a ganlyn:

- mae rheoliad 3(c)(ii) yn dileu paragraff (b) o'r diffiniad o "safle torri", sy'n rhoi diffiniad ychwanegol o safle torri at ddibenion Rheoliadau 2009, gan nodi ei fod yn safle torri a oedd, ar 31 Rhagfyr 2005 (er nad oedd ganddo'r gymeradwyaeth na'r gymeradwyaeth amodol oedd eu hangen arno o dan Erthygl 4.3 o Reoliad 853/2004), yn gweithredu fel safle torri trwyddedig o dan yr Fresh Meat (Hygiene and Inspection) Regulations 1995 neu yr Poultry Meat, Farmed Game Bird Meat and Rabbit Meat (Hygiene and Inspection) Regulations 1995;
- mae rheoliad 3(e)(ii) yn dileu paragraff (b) o'r diffiniad o "sefydliad trin anifeiliaid hela", sy'n rhoi diffiniad ychwanegol o sefydliad trin anifeiliaid hela at ddibenion Rheoliadau 2009, gan nodi ei fod yn sefydliad trin anifeiliaid hela a oedd, ar 31 Rhagfyr 2005 (er nad oedd ganddo'r gymeradwyaeth na'r gymeradwyaeth amodol oedd eu hangen arno o dan Erthygl 4.3 o Reoliad 853/2004), yn gweithredu fel cyfleuster trwyddedig ar gyfer prosesu helgig gwyllt o dan yr Wild Game Meat (Hygiene and Inspection) Regulations 1995; ac
- mae rheoliad 3(i)(ii) yn dileu paragraff (b) o'r diffiniad o "lladd-dy", sy'n rhoi diffiniad ychwanegol o ladd-dy at ddibenion Rheoliadau 2009, gan nodi ei fod yn lladd-dy a oedd, ar 31 Rhagfyr 2005 (er nad oedd ganddo'r gymeradwyaeth na'r gymeradwyaeth amodol oedd eu hangen arno o dan Erthygl 4.3 o Reoliad 853/2004), yn gweithredu fel lladd-dy trwyddedig o dan yr Fresh Meat (Hygiene and Inspection) Regulations 1995 neu yr Poultry Meat, Farmed Game Bird Meat and Rabbit Meat (Hygiene and Inspection) Regulations 1995.

Effaith bosibl y darpariaethau a restrir uchod yw na fyddai rhai safleoedd/sefydliadau/lladd-dai a oedd wedi'u hawdurdodi at ddibenion Rheoliadau 2009 yn y gorffennol wedi'u hawdurdodi mwyach. Nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn rhoi unrhyw wybodaeth am y ffordd y bydd hyn yn effeithio ar y safleoedd/sefydliadau/lladd-dai sydd wedi'u hawdurdodi o dan Reoliadau 2009, os o gwbl. Mae'n bosibl nad yw'r categorïau awdurdodi hyn yn berthnasol mwyach gan fod Rheoliad 854/2004 wedi'i ddisodli a bod Rheoliadau Helgig Gwyllt (Hylendid ac Archwilio) 1995 wedi'u diddymu, ond mae angen gwybodaeth bellach gan Lywodraeth Cymru i gadarnhau beth fydd effaith y darpariaethau a restrir uchod.

Y goblygiadau yn sgil ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Nodwn fod y broses o ddrafftio'r Rheoliadau hyn wedi'i gohirio o ganlyniad i ansicrwydd ynghylch statws y Deyrnas Unedig fel aelod-wladwriaeth o'r Undeb Ewropeaidd.

Ymateb y Llywodraeth

Ym mharagraff olaf pwynt 3, nodir:

"Effaith bosibl y darpariaethau a restrir uchod yw na fyddai rhai safleoedd/sefydliadau/lladd-dai a oedd wedi'u hawdurdodi at ddibenion Rheoliadau 2009 yn y gorffennol wedi'u hawdurdodi mwyach."

Nid yw'r datganiad hwn yn gywir. Nid yw'r Prif Reoliadau yn darparu ar gyfer awdurdodi'r sefydliadau dan sylw. Maent yn darparu ar gyfer gweithredu agweddau ar Reoliad (EC) Rhif 882/2004 (erthyglau 26 a 27), mewn perthynas ag adennill ffioedd sy'n ymwneud â chostau sy'n deillio o reolaethau swyddogol sy'n cael eu cyflawni mewn sefydliadau perthnasol. Ymdrinnir ag awdurdodi sefydliadau o'r fath mewn man arall yn nhrefn yr UE.

Mae'r Prif Reoliadau yn darparu ar gyfer gweithredu erthyglau 26 a 27 o Reoliad (EC) Rhif 882/2004, mewn perthynas ag adennill ffioedd sy'n ymwneud â chostau sy'n deillio o reolaethau swyddogol sy'n cael eu cyflawni mewn sefydliadau perthnasol. Mae'r Rheoliad hwnnw gan yr UE yn ffurfio rhan o drefn ehangach sy'n cynnwys pecyn o Reoliadau'r UE a ddaeth i rym yn bennaf ym mis Ionawr 2006 (daeth rhai agweddau i rym ar ddyddiadau diweddarach).

Mae'r pecyn hwnnw o Reoliadau'r UE (sy'n cynnwys Rheoliadau (EC) 852/2004, 853/2004, 854/2004 ac 882/2004) yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â rheolaethau swyddogol, ymysg pethau eraill, mewn sefydliadau a oedd ar y pryd yn cael eu rheoleiddio o dan yr offerynnau statudol a ganlyn:

- Rheoliadau Cig Ffres (Hylendid ac Arolygu) 1995;
- Rheoliadau Cig Dofednod, Cig Adar Hela a Ffermir a Chig Cwningod (Hylendid ac Arolygu) 1995; a
- Rheoliadau Cig Anifeiliaid Hela Gwyllt (Hylendid ac Arolygu) 1995.

Cafodd y tri offeryn statudol hyn eu diddymu yn gyfan gwbl o ran Cymru ar 1 Ionawr 2006, drwy reoliad 33 o Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2005/3292, ac Atodlen 7 iddynt, fel rhan o weithredu'r pecyn o Reoliadau'r UE a grybwyllir uchod. Cafodd Rheoliadau 2005 eu diddymu wedi hynny a'u disodli gan Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006/31.

Trefn yr UE sy'n parhau i gymeradwyo'r sefydliadau perthnasol (gweler hefyd Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006), ac nid y Prif Reoliadau. Mae'r Prif Reoliadau yn delio ag adennill costau rheolaethau swyddogol yn unig. Wrth lunio'r Prif Reoliadau, ystyriwyd bod angen cynnwys darpariaeth a oedd yn sicrhau bod modd adennill costau rheolaethau swyddogol gan yr holl sefydliadau er gwaethaf pontio o'r drefn flaenorol i'r drefn bresennol. Mae'r ddarpariaeth bontio honno bellach yn cael ei dileu gan nad oes ei hangen. Nid oes sefydliadau yng Nghymru mwyach sydd angen i'r ddarpariaeth bontio honno barhau i gael ei chynnwys.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn gydag ymateb y Llywodraeth yn ei gyfarfod ar 6 Ionawr 2020 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Cynulliad yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

